

جهت گیری الهی - فرهنگی

در تدریس

رشته کشاورزی (۱)

گرایش های گیاه پزشکی، علوم باغبانی
وفضای سبز، تولید و ژنتیک گیاهی

دوره کارشناسی

نویسندگان:

دکتر مهدی دهقانی زاهدانی

حجت الاسلام محمد مهدی حرزاده

دکتر حسین واعظی

دکتر سیمین نصرتی

دکتر منصور کلاتر

دکتر امید جوهرچی

عنوان و نام پدیدآور: جهت گیری الهی - فرهنگی در تدریس رشته کشاورزی (۱): گرایش های گیاه پزشکی، علوم باغبانی و فضای سبز، تولید و ژنتیک گیاهی دوره کارشناسی / نویسندگان مهدی دهقانی زاهدانی... [و دیگران]؛
مشخصات نشر: قم: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۱۸۵ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۴۱۷-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: نویسندگان مهدی دهقانی زاهدانی، محمدمهدی حرزاده، حسین واعظی، سیمین نصرتی، منصور کلاتر، امید جوهرچی.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: تدریس -- جنبه های مذهبی -- اسلام

Teaching -- Religious aspects -- Islam

مدرسان -- ایران -- اخلاق حرفه ای

College teaching -- Professional ethics -- Iran

تدریس دانشگاهی -- ایران

College teaching -- Iran

کشاورزی -- راهنمای آموزشی (عالی)

(Agriculture -- Study and teaching (Higher

شناسه افزوده: دهقانی زاهدانی، مهدی، ۱۳۵۸-

شناسه افزوده: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها. دفتر نشر معارف

رده بندی کنگره: BP۲۳۰/۱۸

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸۳۷

شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۶۹۵۴۶

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

جهت گیری الهی فرهنگی در تدریس رشته کشاورزی (۱) (دوره کارشناسی)

■ نویسندگان: دکتر مهدی دهقانی زاهدانی، حجت الاسلام محمدمهدی

حرزاده، دکتر حسین واعظی، دکتر سیمین نصرتی، دکتر منصور

کلاتر، دکتر امید جوهرچی

■ انتشارات: نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاهها، دفتر نشر معارف

■ چاپ اول: ۱۴۰۰

■ صفحه آرا، طراح جلد: محمدمهدی میرزابابی

■ شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

■ شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۱-۴۱۷-۳

■ قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

دفتر نشر معارف

Email: Info@nashremaaref.ir

نشانی: قم، خیابان شهداء، کوچه ۳۲، پلاک ۳

حق چاپ برای انتشارات محفوظ است.

تلفن انتشارات: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۰۰۴

فهرست مطالب

۱۳	تقریظ دکتر غلامحسین زمانی.....
۱۵	پیشگفتار.....
۲۱	فصل اول:.....
۲۱	تدریس با توجه به فاعل حقیقی.....
۲۳	معنای توجه به فاعل حقیقی.....
۲۷	خداوند فاعل حقیقی.....
۲۹	ضرورت توجه به فاعل حقیقی.....
۲۹	تقویت اعتقادات و افزایش خشوع در برابر پروردگار.....
۳۰	ذکر و یاد خدا.....
۳۱	دوری از شرک پنهان.....
۳۱	جلوگیری از علم زدگی.....
۳۴	شیوه‌های توجه دادن به فاعل حقیقی.....
۳۴	تدریس کشاورزی به عنوان خلقت خداوندی.....
۳۵	توجه دادن به قدرت، لطف و حکمت خدا.....
۳۶	تصریح به نام خداوند در بیان گزاره‌های علمی.....
۴۰	تدریس با پیش فرض‌های توحیدی.....
۴۲	۱- محور خاصیت اشیاء.....
۴۳	۲- راه‌های شناخت.....
۴۵	روایتانده ی حقیقی: خدا یا انسان.....
۴۶	محور: آفرینش یا پیدایش.....
۴۷	محور: نظام هستی.....

فصل دوم ۵۵

ارائه‌ی مطالب درسی همراه با پیوندها و گریزهای الهی فرهنگی

۵۵.....

پیوندها و گریزها ۶۲

نام درس: اصول کنترل آفات ۶۲

سرفصل: تعریف و تاریخچه ی آفت ۶۲

مطلب درسی: تعریف آفت ۶۲

سرفصل: تعریف و تاریخچه ی آفت ۶۴

مطلب درسی: مقاومت آفات ۶۴

سرفصل: تنوع آفات ۶۵

مطلب درسی: تنوع زیستی و پراکنش ۶۵

سرفصل: تأثیر عوامل تنظیم کننده ی جمعیت ۶۶

مطلب علمی: رقابت و دشمنان طبیعی ۶۶

سرفصل: روش‌های مختلف کنترل آفات با توجه به مزایا و محدودیت‌های هر روش ۶۸

مطلب درسی: استفاده از گیاهان به عنوان بادشکن ۶۸

نام درس: سم شناسی ۶۹

سرفصل: تاریخچه و پیدایش آفت‌کش‌ها ۶۹

سرفصل: آشنایی با اصطلاحات سم‌شناسی ۷۰

مطلب درسی: حد مجاز روزانه و میزان دُز کشنده ۷۰

سرفصل: عوارض سوء مصرف آفت‌کش‌ها ۷۰

مطلب درسی: عوارض مصرف آفت‌کش‌ها ۷۰

سرفصل: عوارض سوء مصرف آفت‌کش‌ها ۷۳

مطلب درسی: بیوتروریسم ۷۳

نام درس: بیماری شناسی گیاهی ۷۴

سرفصل: اهمیت بیماری‌های گیاهی ۷۵

مطلب درسی: زنگ‌ها از عوامل مهم خسارت زای غلات ۷۵

سرفصل: عوامل بیماری‌زای گیاهی ۷۶

سرفصل: روش‌های انتقال و ایجاد آلودگی عوامل بیماری‌زا (باد) ۷۷

سرفصل: روش‌های انتقال و ایجاد آلودگی عوامل بیماری‌زا (آب) ۷۹

پیشگفتار

کتاب حاضر حاصل بیش از ۹۰ جلسه بحث و تبادل نظر گروهی از اساتید رشته‌ی کشاورزی با حضور یکی از فضلاء حوزه‌ی علمیه است. این کتاب برای آن دسته از استادان دانشگاه نوشته شده است که معتقدند معلم و معارف علاوه بر نقش آموزشی و بلکه مقدم بر آن نقش تربیتی نیز دارد. استاد می‌تواند نقش تربیتی خود را به دو شکل ایفاء کند: نخست «رفتاری» و دیگری «گفتاری».

به نظر می‌رسد تدریس با «جهت‌گیری الهی فرهنگی» یکی از بهترین روش‌ها برای ایفاء نقش تربیتی استاد به شکل گفتاری است؛ یعنی «آموزش دروس تخصصی به فراگیران (دانشجویان) به گونه‌ای که دانشجو به خداشناسی، دین‌داری و خودباوری نزدیک‌تر شود». به دیگر سخن سخن جهت‌گیری الهی در تدریس یعنی:

۱. آموزش و فراگیری دانش برای رضای خدا و خدمت به جامعه باشد.
۲. علم‌آموزی و بیان حقایق هستی برای شناساندن بیشتر خدا باشد و جهان به عنوان آیت و نشانه‌ی خدا مطالعه شود.
۳. در توضیح و تبیین پدیده‌های هستی به نقش خدا به عنوان «فاعل حقیقی» توجه شود.
۴. علم به گونه‌ای آموزش داده شود که موجب خودشناسی و خودباوری شود.
۵. دانشجو به گونه‌ای تربیت شود که دانش خود را برای خدمت به بشر و آرامش و آسایش

و تعالی او به کار گیرد.

۶. آموزش علم همراه با اخلاق الهی و تربیت اسلامی باشد.

در یک کلام جهت‌گیری الهی در تدریس، یعنی آموزش و فراگیری دانش به منظور تحقق چهار هدف زیر باشد:

۱. شناخت خدا و توجه به او

۲. کاربرد صحیح علم

۳. همراهی علم با اخلاق

۴. خودباوری و استقلال جامعه‌ی اسلامی

ضرورت تدریس با جهت‌گیری الهی فرهنگی این است که دانشجویان، علم و ایمان را هم‌زمان کسب نمایند و دانش‌آموختگان دانشگاه نسبت به زمان ورود به دانشگاه مؤمن‌تر و متدین‌تر باشند، بنابراین یکی از ضروری‌ترین اقدامات، تدریس با جهت‌گیری الهی فرهنگی است. حضرت امام خمینی (قدس سره) درباره‌ی جهت‌دار شدن علم خطاب به دانشگاهیان فرمودند: «باید بشر به فکر این باشد که به چیزهایی که برای تربیت و آموزش و تعلیم انسان است، جهت بدهد. چنان‌چه به دانشگاه‌ها جهت داده نشود، همان دانشگاه‌هایی می‌شود که در بین بشر [امروز] هست و از همان دانشگاه‌ها قوای مخرب بیرون می‌آید؛ و اگر جهت به آن داده بشود، دانشگاه‌ها کاری می‌کنند که مسلسل‌ها نمی‌توانند بکنند. خدمتی می‌توانند به بشر بکنند که هیچ‌کس دیگر نمی‌تواند این قدر خدمت بکند. عمده، آن جهتی است که طرف آن جهت رفته می‌شود؛ و قرآن این‌گونه فرموده است: «اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ»؛ بخوان به نام پروردگارت که (جهان را) آفرید، «قرائت کن نه قرائت مطلق. بیاموز، نه آموزش مطلق. علم تحصیل کن، نه علم مطلق و تحصیل مطلق؛ علم جهت‌دار، آموزش جهت‌دار. جهت، اسم رب است، توجه به خداست، برای خدا و برای خلق خدا. قلم‌ها اگر در دنیا برای خدا و برای خلق خدا به کار بیفتند مسلسل‌ها کنار می‌روند و اگر برای خدا و برای خلق خدا نباشد، مسلسل ساز می‌شود. ابزار کوبنده‌ی انسان با دست قلم‌دارها و دست علمایی که در دانشگاه‌ها هستند، وجود پیدا کرده است و همه‌ی ترقیات بشر هم با دست علمای و بیان و قلم علما وجود پیدا کرده است.